

ETNOGRAFIA

PRAKTYKI, TEORIE, DOŚWIADCZENIA

Nr 10

ETNOGRAFIA

PRAKTYKI, TEORIE, DOŚWIADCZENIA

Nr 10

Shamanisms
Shamanstvo
Shamanizing

edited by
Tarzycjusz Buliński
Oyungerel Tangad

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2024

Redaktor naczelny: Tarzycjusz Buliński
Z-ca red. naczelnego: Katarzyna Mirgos
Sekretarz redakcji: Aleksandra Paprot-Wielopolska
Zespół redakcyjny: Karolina Bielenin-Lenczowska
Kamil Pietrowiak
Marta Rakoczy
Tomasz Rakowski
Marta Szaszkiewicz
Kacper Świerk
Filip Wróblewski
Redaktorzy językowi: j. angielski Anna Kijak, Marta Krokoszyńska
j. polski Katarzyna Jopek

Recenzenci w roku 2023:

Karolina Bielenin-Lenczowska, Zofia Boni, Anna Brzezińska, Maja Brzozowska, Paulina Bunio-Mroczeck, Piotr Cichocki, Łukasz Czajka, Dominika Jagielska, Bogna Kietlińska, Beata Łaciak, Maria Małanicz-Przybylska, Joanna Mroczkowska, Michał Nowakowski, Helena Patzer, Paula Pustułka, Magdalena Radkowska-Walkowicz, Marta Rakoczy, Małgorzata Sikorska, Adrianna Surmiak, Magdalena Szalbot, Mariona Tymochowicz, Aleksandra Zalewska-Królak

Skład i łamanie: Mariusz Szewczyk

Projekt okładki i stron tytułowych: Filip Sendal

Na okładce: Mongolski szaman podczas rytuału czczenia góry Bogd Uul nad rzeką Tuul, sierpień 2010, obrzeże Ułan Bator (fot. Noosonbor Böchdambij)

Publikacja sfinansowana w ramach programu „Rozwój czasopism naukowych” Ministerstwa Edukacji i Nauki, a także ze środków Wydziału Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego oraz Instytutu Antropologii Wydziału Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego

Adres redakcji: Instytut Antropologii
Wydział Historyczny Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Bielańska 5, 80-851 Gdańsk

Adres strony internetowej: <https://czasopisma.bg.ug.edu.pl/index.php/etnografia>

© Copyright by Uniwersytet Gdański

ISSN 2392-0971

ISSN 2543-9537 (on-line)

Wersja elektroniczna jest wersją pierwotną czasopisma

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści / Table of contents

Tarzycjusz Buliński, Oyungerel Tangad

W stronę antropologii szamanizmów.

Wprowadzenie do problematyki wybranych zagadnień 7

Shamanisms, shamanstvo, shamanizing

Galaarid Badam-Ochir

The revitalisation of Mongolian shamanism:

Tradition, restitution, new approaches 29

Oyungerel Tangad

Shamans study shamanism:

The world in the podcasts of Mongolian shamans 45

Wojciech Połec

The role of non-human punishment in Buryat shamanism 67

Danuta Penkala-Gawęcka

Rachiljam i duchy. Istoty więcej-niż-ludzkie w życiu i praktyce

uzdrowicielskiej ujgurskiej szamanki w Kazachstanie 87

Sylwia Pietrowiak

O dziedziczności uzdrawiania – opowieść etnograficzna.

Praktyki lecznicze jako część życia codziennego na pograniczu

kirgisko-uzbeckim 109

Dominik Rutana

Death rituals for the living: Exploring the history and diversity

of the shamanic death rituals in Korea 131

Anna Przytomska

Embedded and borrowed subjectivity in the shamanic practices

among Quechua from the Central Andes, Peru 147

Kacper Świerk

- Szamanizm Indian Matsigenka z peruwiańskiej Amazonii.
 Ilustracja wybranych aspektów szamanizmu pewnego
 ludu tubylczego 167

Radosław Palonka, Katarzyna Ciomek, Aleksandra Dylak

- Shamanism among the indigenous cultures of North America:
 Selected aspects of archaeological traces 185

Anna Zadrozna

- Shamans, plants, and spirits: Health and disease in the Plantocene . . . 213

Articles

Katarzyna Byłtów

- Rituals of a collective karmic project:
 Discipline, children's bodies and the "future seeds of Tibet" 237

Agnieszka Caban

- Lęk i strach związany ze śmiercią w społecznościach polskich Romów
 w kontekście przemian społeczno-kulturowych 257

Aleksandra Wajs

- Problem głodnego komiwożera. Mobilność i jedzenie w biegu
 na przykładzie warszawskich kurierów paczkowych 273

Materials, practices, voices

Ana Verônica de Sá Resende, Txanawa Inu Bake, Fabrício Borges Carrijo

- Nixi pae* and its transcendental connection: An ethnographic essay
 on ayahwasca rituals in a Huni Kuin community in Brazil 291

Kornelia Wojewódzka, Antonina Majcher, Amadeusz Brzozowski

- Sprawozdanie z sympozjum „Studies on American and Oceanian
 indigenous societies in Northern and Central Europe:
 Past and present” 301

Oyungerel Tangad

- Rysując kulturę. Przyczynek do biografii mongolskiego etnografa
 Tangada Danaadzawa 309

- Informacje o osobach współtworzących numer 315